

Sygn. akt **IC 576/14**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Jaskuła
Protokolant:	protokolant sądowy Karolina Ostasiuk

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2015 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa A. K.

przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego W. – B., Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Sprawiedliwości

o zapłatę

I. **oddala powództwo;**

II. **zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 7.200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;**

III. **nieuiszczone przez powoda koszty sądowe przejmuję na rachunek Skarbu Państwa.**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 maja 2014 r. (data wpływu w Zakładzie Karnym w B. – k. 7v.) powód wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego W. B. kwoty 1 000 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy, wskutek dyskryminujących działań pozwanej jednostki penitencjarnej. Przejawiało się ono w tym, że z jego wynagrodzenia za pracę jako pomocnik konserwatora (...) w okresie od 07 lutego 2014 r. do 14 kwietnia 2014 r., wykonywaną w ramach zatrudnienia osób pozbawionych wolności, z przysługującego mu wynagrodzenia brutto potrącano 10% na cele Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej oraz 25% na cele Funduszu (...) Skazanych oraz (...) Przywziętych Zakładów Pracy (k. 2-6).

W odpowiedzi na pozew z dnia 28 października 2014 r. pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Dyrektora Aresztu Śledczego W. B., zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (k. 32-34).

Pismem z dnia 21 stycznia 2015 r. powód zmodyfikował swoje powództwo, wskazując dodatkowo jako reprezentantów strony pozwanej Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Sprawiedliwości i wnosząc zasądzenie solidarnie od strony pozwanej dochodzonej kwoty (k. 59-67).

Pismem z dnia 20 lutego 2015 r. pozwany Skarb Państwa podtrzymał żądanie oddalenia powództwa, także w zakresie wynikającym po jego rozszerzeniu (k. 72-74).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powód A. K., przebywając w warunkach izolacji penitencjarnej, w okresie od 07 lutego 2014 r. do 14 kwietnia 2014 r. na podstawie art. 123 § 1 k.k.w. był zatrudniony odpłatnie na stanowisku pomocnika konserwatora w (...). Z uzyskiwanego przez niego wynagrodzenia brutto potrącano mu w ww. okresie potrącano 10% wynagrodzenia na cele Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej oraz 25% wynagrodzenia na cele Funduszu (...) Skazanych oraz (...) Przywzięziennych Zakładów Pracy (**okoliczność bezsporna**).

Stan faktyczny był pomiędzy stronami niesporny. Sąd oparł go na zgodnych twierdzeniach stron, a także na dokumentach dostarczonych przez pozwanego, tj. wykazu potrąceń z wynagrodzenia powoda (k. 75) oraz pism Sędziego Penitencjarnego będących odpowiedziami na pisma pozwanego kierowane do Wydziału Penitencjarnego z dnia 08 lipca 2014 r. (k. 76) oraz z dnia 11 kwietnia 2014 r. (k. 77).

Sąd oddalił wniosek dowodowy powoda o jego przesłuchanie w charakterze strony, wniosek o doprowadzenie powoda na rozprawę, wniosek dowodowy powoda o przesłuchanie kierownika działu finansowego oraz wniosek dowodowy o przesłuchanie księgowego (...). Wskazane dowody były nieistotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy i zmierzały do nieusprawiedliwionego wydłużenia postępowania, bowiem zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy był wystarczający do rozstrzygnięcia, zwłaszcza, że spór pomiędzy stronami miał charakter prawny, a stan faktyczny nie był sporny pomiędzy stronami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie i podlegało oddaleniu w całości jako oczywiście niezasadne.

Zgodnie z treścią 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Z tego powodu Sąd przyjął, iż wyżej opisany stan faktyczny należy ocenić w świetle przepisu statuującego odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej (art. 417 k.c.).

Wobec powyższego należy przychylić się do zarzutu strony pozwanej dotyczącego nie udowodnienia przez powoda zaistnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej należy przypomnieć, iż powód, jako strona inicjująca postępowanie przed sądem był zobowiązany przepisami procedury cywilnej do zgłoszenia twierdzeń i dowodów na poparcie swoich roszczeń, w tym do wykazania zaistnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, czyli powstania szkody i jej wysokości, bezprawnego działania bądź zaniechania pozwanych oraz związku przyczynowego pomiędzy zaistniałą szkodą, a bezprawnym działaniem bądź zaniechaniem. Przy czym należy podkreślić, iż brak wykazania którejkolwiek z przesłanek implikuje brak odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu dochodzonych roszczeń.

W przedmiotowej sprawie powód nie wykazał zaistnienia żadnej z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej z art. 417 k.c. w stosunku do żadnego z pozwanych.

Po pierwsze powód nie udowodnił, iż działanie bądź zaniechanie wynikające z zatrudnienia go w warunkach izolacji penitencjarnej od 07 lutego 2014 r. do 14 kwietnia 2014 r., a zwłaszcza okoliczność potrącania z jego wynagrodzenia w tym okresie 10% wynagrodzenia na cele Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej oraz 25% wynagrodzenia na cele Funduszu (...) Skazanych oraz (...) Przywzięziennych Zakładów Pracy było bezprawne. Ponadto powód nie udowodnił w żadnym zakresie, że był w jakikolwiek sposób zmuszany do wykonywania tej pracy. Powód nie przedstawił na to żadnych dowodów, zaś jego stanowisko w tej materii było jedynie gołosłownymi twierdzeniami. Słusznie wskazała bowiem strona pozwana, że wskazane potrącenia wynikają z obowiązujących przepisów prawnych. Zgodnie bowiem z treścią art. 125 k.k.w. z przysługującego skazanemu wynagrodzenia za pracę potrąca się 10% na cele Funduszu określone w art. 43 k.k.w. (Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej) oraz 25% na cele

Funduszu (...) Skazanych oraz (...) Przywieźniennych Zakładów Pracy, utworzonego na podstawie art. 6a ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz.U. Nr 123, poz. 777, z późn. zm.281).

Powstanie szkody, jako podstawowej i kluczowej przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej musi zostać udowodnione podczas postępowania sądowego. Na podstawie art. 417 k.c. przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej jest szkoda w rozumieniu art. 361 § 2 k.c., czyli strata oraz utracone korzyści, które poszkodowany mógł osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Ponadto, w warunkach art. 445 i 448 k.c. możliwe jest dochodzenie zadośćuczynienia za krzywdę. W analizowanym stanie faktycznym powód, co prawda wskazał w pozwie wysokość wyrządzonej szkody w kwocie 1 000 000 zł, jednak nie wskazał dowodów umożliwiających weryfikację istnienia uszczerbku majątkowego bądź utraty spodziewanych korzyści. Nie wskazał również na krzywdę, jaką miałyby rekompensować ewentualne zadośćuczynienie. W szczególności nie przedstawił wyliczeń, które w jakikolwiek sposób potwierdzały zasadność dochodzonej sumy.

Podobnie powód w swoich twierdzeniach pominął obowiązek wykazania związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy zaistniałą szkodą, a bezprawnym działaniem lub zaniechaniem pozwanych. W przedmiotowej sprawie, wobec faktu, iż przepis art. 417 k.c. nie zawiera w tej kwestii żadnej regulacji, znajdują zastosowanie ogólne reguły dotyczące koncepcji związku przyczynowego z art. 361 k.c. Tak więc związek przyczynowy należy definiować jako przyczynowe powiązanie przesłanki szkody oraz zdarzeń prawnych wywołujących szkodę (działania i zaniechania zobowiązanego lub inne zdarzenia prawne). Ze stanowiska prezentowanego przez pozwanego, wynika, iż za źródło swojej szkody uważa on potrącenie na rzecz wskazanych wyżej Funduszy części swojego wynagrodzenia i zmuszanie go do pracy. Powód nie wskazał jednak jak zaistniałe zdarzenia mają się do szkody, którą wycenił w stosunku do pozwanego Skarbu Państwa na kwotę 1 000 000 złotych, tj. w jaki sposób te decyzje wpłynęły na powstanie szkody w określonej w pozwie wysokości.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w sentencji wyroku (pkt I wyroku).

Rozstrzygnięcie o kosztach znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. Sąd wprawdzie miał na uwadze trudną sytuację materialną powoda, niemniej jednak winien on liczyć się z ryzykiem wynikającym z prowadzenia postępowania w niniejszej sprawie. Sąd podziela bowiem w całym zakresie pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 26 listopada 2003 r. (sygn. akt I PK 585/02, LEX nr 527066), zgodnie z którym prawo do sądu nie oznacza przyzwolenia na konstruowanie wszelkich możliwych roszczeń i woluntarystyczne określanie ich wysokości, gdyż strona winna mieć świadomość tak formułowanych roszczeń, także w zakresie kosztów postępowania. A. K. zatem jako strona przegrywająca spór został zobowiązany do zwrotu pozwanemu Skarbowi Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa poniesionych przez niego kosztów zastępstwa procesowego w wysokości wynikającej z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461) w wysokości 7 200 zł (pkt II. wyroku).

Nie uiszczone przez powoda koszty sądowe Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa (pkt III. wyroku).